

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร เพื่อจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนแนวทางการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล 7 ด้าน ให้มีประสิทธิภาพและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อมีการพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีการบริหารงานสถานศึกษามากที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ หลักความนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ ตามลำดับและหลักที่มีการบริหารน้อยที่สุด คือ หลักคุณธรรม

เมื่อพิจารณาการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารนั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการบริหารอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มี

การบริหารงานสถานศึกษามากที่สุด คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร ตามลำดับ และด้านที่มีการบริหารน้อยที่สุด คือ การบริหารงานทั่วไป

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา ต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง สรุปผลดังนี้

ในภาพรวม พบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้านในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี สรุปผลดังนี้

ในภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวมแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นหลักความคุ้มค่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูที่มีเพศประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ในภาพรวมแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นการบริหารงานงบประมาณไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา ต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี สรุปผลดังนี้

ในภาพรวม พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ครูมีระดับความคิดเห็นว่าผู้บริหรมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ทั้ง 7 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และการมุ่งเน้นฉันทามติ พบว่า การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกด้าน เพราะการบริหารงานสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับนโยบายของระบบการศึกษาของไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระ รุญเจริญ (2545, หน้า 11-12) กล่าวไว้ในการประชุมสัมมนาเรื่องสภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในประเทศไทยว่าในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพจึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติซึ่งต้องอาศัยองค์การปฏิบัติงานหลักคือสถานศึกษาซึ่งหมายรวมถึงการปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหารครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ แต่เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาทั้ง 7 ด้าน พบว่า ด้านที่มีการบริหารงานสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ หลัก

คุณธรรม เพราะการบริหารงานสถานศึกษาไม่ยึดหลักของความถูกต้องและเป็นธรรมในการปฏิบัติงานต่อการประกอบอาชีพสุจริตอย่างเท่าเทียมกันทำให้เกิดความขัดแย้งในระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมพร ปญญาคม (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) กับหลักพระพุทธศาสนา ผลการศึกษาพบว่า หลักพระพุทธศาสนาที่เป็นหลักธรรมคำสอนอาจนำไปประยุกต์ และใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการที่ดีทางด้านทรัพยากรมนุษย์ให้ประสบความสำเร็จได้ดังนี้ คือ 1) อริยสัจสี่ 2) สัพปุริสธรรม 3) อปรีหานิยธรรม 4) ทศพิธราชธรรม 5) สังฆัตถุ 4 6) จักรวรรดิวัตร 7) พรหมวิหาร 4 8) หลักอริปไตย 3 9) หลักนำเคราะห์และหลักประเคราะห์ 10) ปฏิจจสมุปบาท 11) หลักภาวะผู้นำ 12) สาราณียธรรม 13) ราชวสดีธรรม 14) ศิล 5 15) ปัจจัยปฏิเสวนา 16) ไตรสิกขา 17) พระ 5 18) อิทธิบาท 4 19) หิริโอตตปปะ 20) สังคหัตถุ 4 21) สมถะวิปัสสนา ดังที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (2542, ออนไลน์) กล่าวถึงหลักคุณธรรมว่า หมายถึง ความชอบธรรมในการใช้อำนาจ ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องจึงงามโดยธรรมรงค์ให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับสังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยันอดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

เมื่อพิจารณาตามการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก แต่ประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย คือ การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครุมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไปมีระดับการบริหารงานน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานทั่วไปมีขอบข่าย และภารกิจการบริหารมากทำให้กระบวนการบริหารงานไม่ทั่วถึง ส่งผลให้การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับสุดท้าย แต่ถึงอย่างไรก็ตามระดับความคิดเห็นของครุมัธยมศึกษาตามการบริหารงาน 4 ด้าน ก็ยังคงอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาที่ดีนั้น ต้องมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษา เนื่องจากว่าโรงเรียนเป็นของประชาชนทุกคนที่จะได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง ดังนั้น การบริหารงานสถานศึกษามีความจำเป็นต้องนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 7 ด้าน อันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และการมุ่งเน้นฉันทามติมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป โดยจะส่งผลถึงระบบการจัดการ ศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ดังที่ พิณสุดา สิริธรงค์ศรี (2546, หน้า 48)

ศึกษาวิจัย เรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มี 9 หมวด ควรมีแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษา ที่สรุปดังนี้ 1. สถานศึกษาควรมีบทบาทหลักเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น และควรเป็นหน่วยนำสังคมของชุมชนนั้น โดยอาศัยกรอบนโยบายที่กำหนดในระดับชาติเป็นแนวทาง โดยไม่ควรกำหนดบทบาทให้เป็นเพียงหน่วยงานที่รองรับนโยบายเพียงอย่างเดียว 2. สถานศึกษามีคุณภาพและศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องพัฒนาให้มีคุณภาพ และศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการด้วยตนเองอย่างมีคุณภาพสถานศึกษาใดพัฒนาไม่ได้คุณภาพมาตรฐานจำเป็นต้องยุบรวม หรือแปรสภาพเป็นแหล่งบริการทางการศึกษาในรูปแบบอื่น 3. สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายใต้กรอบนโยบายที่กำหนดด้วยตนเอง ดังนั้น การตัดสินใจโดยสมบูรณ์ในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ งานบริหารบุคลากร และงานบริหารทั่วไปที่เป็นส่วนของสถานศึกษาจึงควรเบ็ดเสร็จอยู่ที่สถานศึกษา 4. สถานศึกษาทุกแห่งมีหน้าที่ประกันคุณภาพ ดังนั้น สถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ และพันธกิจเป้าหมาย แผนการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน มีดัชนีชี้วัดคุณภาพที่สามารถตรวจสอบ และต้องเปิดเผยต่อสาธารณชนทุกปีการศึกษา 5. สถานศึกษามีการรวมพลังกันเพื่อการดำเนินงาน ดังนั้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงานองค์กรบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน และการรวมกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา จึงเป็นแนวทางหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการเสริมเพิ่มพลังให้สถานศึกษาสามารถจัดบริการกว้างขวางในหลายรูปแบบ เนื่องจากบทบาทในการบริหารงานสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีเอกภาพในด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติมีอิสระในการกำหนดความต้องการ และดำเนินการตัดสินใจเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคลากร และบริหารทั่วไปโดยมีมาตรฐาน และดัชนีชี้วัดคุณภาพสามารถประเมินตรวจสอบ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาโดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงานทั่วไป ดังนั้น สถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความจำเป็นต้องใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการศึกษา จึงจะบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารจําแนกตามเพศ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา ต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวม และรายข้อ พบว่า ครูมัธยมศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐาน เพราะการปฏิบัติงานต้องยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้องชอบธรรมและส่งเสริมเสรีภาพในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 131-135) กำหนดขอบข่ายและภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหารบุคลากรของสถานศึกษาไว้ ได้แก่ การวางแผนอัตราจ้าง การกำหนดตำแหน่ง และวิทยฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาการเกลี้ยอัตราจ้างข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาการสรรหา และการบรรจุแต่งตั้งการย้ายข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาการเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ เงินเดือน ค่าตอบแทน การเลื่อนขั้นเงินเดือน การพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาการลาศึกษาต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานการส่งเสริม และยกย่องเชิดชูเกียรติมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการทางวินัยข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา การสั่งพักราชการ การสั่งออกจากราชการไว้ก่อน แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการลงโทษทางวินัยดำเนินการลงโทษทางวินัย และรายงานการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ การร้องทุกข์รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา การออกจากราชการ การขอรับใบอนุญาต และการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จําแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา ต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารแตกต่างกัน ซึ่งตอบรับสมมุติฐานการวิจัย เพราะการบริหารงานสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ เพื่อให้ความคิดเห็นตัดสินใจแก้ปัญหา รวมถึงการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนันชัยรัตน์ไตรแก้ว (2549, หน้า 191) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อประเด็นด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการ

ปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็น ว่าผู้บริหารมีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานบุคคลน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานของโรงเรียนมากขึ้น รู้แนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารมากกว่าคือ ครูที่ ปฏิบัติงานมานานเห็นรูปแบบในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งมากเช่นกัน อัน นำมาซึ่งความคิดแตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวม และรายข้อ พบว่า ครูมัธยมศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย เพราะการรับรู้ต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่นในการตัดสินใจให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส พลายนุ่ม (2540, หน้า 12) ให้ความหมายว่า การบริหารงานสถานศึกษา คือ การดำเนินการต่างๆ ของโรงเรียนที่ประกอบ ด้วยผู้บริหาร โรงเรียน ครู-อาจารย์ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยจะต้องเกิดการพัฒนาในทุกด้านตั้งแต่ด้านปัญญาด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1.1 จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาผู้บริหารควรมีการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1.1.1 หลักนิติธรรม สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ มีการพัฒนาระบบเครือข่าย และข้อมูลสารสนเทศโดยยึดหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 หลักคุณธรรม สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ มีการดำเนินการบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคลากรในโรงเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสม

1.1.3 หลักความโปร่งใส สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ มีการพิจารณาผลการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์เป็นไปด้วยความยุติธรรม และโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

1.1.4 หลักการมีส่วนร่วม สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ ส่งเสริมให้ครู นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของ โรงเรียน และวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างเหมาะสม

1.1.5 หลักความรับผิดชอบ สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอน รวมทั้งนำไปใช้พิจารณาปรับปรุงงานอย่างสมเหตุสมผล

1.1.6 หลักความคุ้มค่า สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ มีการดูแล และซ่อมแซมอาคารต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและปลอดภัยอยู่เสมอ

1.1.7 การมุ่งเน้นฉันทามติ สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ มีการพิจารณาความดี ความชอบตามระบบสายงานบนพื้นฐานของผลงานของแต่ละบุคคล

1.2 ผู้บริหารควรมีการนำหลักธรรมาภิบาล 7 ด้าน มาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานทั่วไปให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานทั่วไป

1.3 ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ทำความเข้าใจกับครูมัธยมศึกษาใน เรื่อง หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และการมุ่งเน้นฉันทามติ ให้เข้าใจตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เท่านั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีการศึกษาคู่มือมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่นๆ

2.2 ผู้บริหารงานสถานศึกษาควรศึกษาความสำเร็จของการบริหารงานสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาในสถานศึกษาของเอกชน ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในด้าน ประสิทธิภาพการทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และวุฒิทางการศึกษา